

Росола У. В., доктор філософії PhD з економіки (ORCID: 0000-0001-7721-2755)
Росола. О. А., здобувач першого (бакалаврського) рівня освіти
Мукачівський державний університет, м. Мукачево

РОЛЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ

Цифрові технології увійшли в освіту протягом кількох років. Коронавірус був тривожним сигналом для більшості університетів. Глобальна пандемія прискорила зміни, що насуваються, і показала, що навчальні заклади мають швидше та гнучко реагувати на попит на дистанційні послуги. ЗВО зараз необхідно дослідити та переоцінити, як вони можуть виконувати свою інституційну місію у світлі нових реалій і продовжувати впливати на вдосконалення освітнього процесу. Цього також очікують роботодавці, коли шукають працівників, які можуть ефективно орієнтуватися у віртуальному середовищі. Діджиталізація чи оцифрування – це більше, ніж просто технологія. Технологічне рішення – це лише початок, за яким повинні йти зміни в управлінні, у кваліфікації співробітників і відділів, у процесах, у створенні та кращому використанні даних.

Університети, що запровадили діджиталізацію на сьогодні, умовно можемо поділити на дві групи. Перша – університети, що визначаються в цифровому форматі. Вони мають своє власне бачення та стратегію цифровізації, залучили ключових співробітників до підготовки своїх співробітників і розуміють, що оцифрування потребуватиме не лише набуття нових технологічних навичок, а й внесення змін, наприклад, в організаційній культурі, процедурах, організаційній та освітній політиці тощо. Найбільш суттєвими перевагами впровадження цифровізації своєї діяльності можна вважати наступні:

Друга група - це «цифрові дисперсні» університети. Це інституції, які намагаються ввести одну чи дві зміни, наприклад, модернізувати використовувані технології, запровадити нову платформу, але подальших змін не відбувається. За різними дослідженнями, в Україні таких вищих навчальних закладів близько 70-75%. Діджиталізація дає нові засоби для розвитку університетів у світовому просторі, дає можливість бути конкурентоспроможним закладом [1, 2].

До основних труднощів, з якими стикаються вищі освітні заклади в процесі цифровізації освіти є наступні:

- університети розглядають оцифровку як особливий проект, що виконується окремими закладами, а не як частину роботи кожного підрозділу в університеті;

- інновації не пов'язані в рамках однієї платформи, а використовують різні системи;

- цифрова дорожня карта орієнтована на короткострокову перспективу і не враховує довгострокову трансформацію сектору вищої освіти;

- неможливість повноцінно керувати освітнім закладом за допомогою цифрової трансформації.

Можна спрогнозувати, що майбутнє вищої освіти належить за гібридною моделлю, тобто поєднанням денного та онлайн-навчання, за яким орієнтуються всі студенти, незалежно від віку та обраної форми навчання. Необхідно, щоб університети з «цифровим розподілом» перейшли до групи «цифрово-детермінованих». Переходячи до групи «цифрово-детермінованих» університетів, університет розробляє нові бізнес-моделі та нарощує потенціал, пов'язаний із використанням технологій, які, зокрема, дозволяють поєднувати цифрове та фізичне залучення студентів до освіти та університетського життя, використовувати дані для створення нових цифрових послуг і продуктів (щоб цього досягти, потрібно розуміти, що потрібно різним студентам і як вони визначають цінність) і забезпечувати особисте та економічно ефективні послуги (масштабування автоматизації та персоналізації).

Список літературних джерел:

1. Monitoring the Digital Economy & Society 2016 – 2021 [Electronic resource]. Access mode: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/341889/725524/Monitoring+the+Digital+Economy+%26+Society+2016-2021/7df02d85-698a-4a87-a6b1-7994df7fbeb7>.

2. The 2018 Digital University Staying Relevant in the Digital Age [Electronic resource]. Access mode: <https://www.pwc.co.uk/assets/pdf/the2018-digital-university-staying-relevant-in-the-digital-age.pdf>

Щербак Л. В., к.п.н., доцент (ORCID 0000-0003-3617-6369)

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, м. Київ

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА» ЯК СКЛАДОВА ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Науково-дослідна робота студентів є одним із найважливіших засобів підвищення якості підготовки і виховання спеціалістів з вищою освітою, які здатні творчо застосовувати в практичній діяльності найновіші досягнення науково-технічного прогресу.

Особливість процесу фахової підготовки студентів цього напрямку полягає в його спрямованості на конкретну професіоналізацію, тому науково-дослідна робота набуває змісту професійної характеристики майбутнього спеціаліста, яка розширює можливості його самореалізації, мобілізує особистісний потенціал, забезпечує майбутнім економістам не тільки знання, а й певне місце в соціально-економічній системі – науці, виробництві, підприємстві та інших сферах. Основною метою організації та проведення комплексної системи науково-дослідної роботи студентів є підвищення рівня підготовки спеціалістів з вищою професійною освітою. Найважливішим принципом організації